

pisčeva pomota, omenivša, da je Krempel umrl l. 1849. Sloveči župnik se je v večnost preselil l. 1844. Njegov „spomenik“ je bil dovolj umetno izdelan. Ogledovali smo ga pred podobarjevo delalnico na „Sofijskem trgu“ v Mariboru, kjer je bil izpostavljen. Pobiralo se je zanj med dijaško mladino, kmeti, gospodi. Ko je podobar F. Teichmeister zginil, se je vse pobralo, ker je omenjeni bil v neugodnih razmerah, nekaj prodalo, drugo raznosilo. Krempel-nov spomenek je v roke prišel nekemu Mariborskemu mestjanu, kateri še ga zdaj ima na „dijlah“, nevedoč, koliko je ta kamen vreden, kaj predstavlja, in kateri da je. Res čudno je bilo od takratnega „odbora za Kr. spominek“, da se je prepustilo ptuje blago na rovaš g. F. Teichmeistera prodati ali vzeti. Bilo mi je povedano, da bi se lahko „spomenek“ dobil po „tretji roki“ prav po ceni. Ali nebi Malonedeljski „Junior“ te častne skrbi prevzel, da se reši podoba „Klio“ za blagega Krempelna? To se tem lažje izpelje, ker neko svotico nabranega denarja hrani nek g. M. St. K., kakor omeni g. Ivan Lapajne v zgodovini štaj. Slovencev na 259. strani.

Iz Čadrama. (Naše delovanje.) [Konec.] Bila je močno in lepo zidana iz samega kamenja. Imenitna je ta cerkev, kajti ko so druge župnije v naši dekaniji bile le Konjiške podružnice, imela je ona že leta 1542 svojega lastnega kaplana Valentina Faschang, kakor se bere v Gültenschätzung v dež. arhivu 11. zv. št. 133. Imenitna je še pa tudi ravno v oziru na škop. praznik, ker napis nad škop. kapelo kaže, da pred 199 leti, ko je bil vladar Konjiške župnije, tačas tudi Čadramske, Bošt. Glavinič žl. Glamoč, stolni kaplan svitlega cesarja Leopolda, ki je bil tudi že imenovan Senjski škof, kaplan njegov pa je bil gosp. Matija Kalčič, Kamničan, je ta kapela v čast Matere in božje Dev. od Karmelske gore bila postavljena in posvečena. Imenitna je še pa naša sv. Barbara zdaj zavoljo svoje notrajne lepe oprave, kakor le malo katera druga cerkev. L. 1878 so se namreč dala okna pravilno popraviti, vsa cerkev se je snažno zmalala, dva čisto krivo napravljena altarja in grd križev pot se je odstranil in altar sv. družine se je po mojstru J. Vivodu v Gradcu tako lepo prenovil, da je bil v cerkvi „Mairiahilf“ tri dni razstavljen in občudovan. To je stalo s streho vred 1700 fl. L. 1880 se je po ravno tistem mojstru prenovil še velik altar in stranski sv. Ane, napravila se je nova prižnica in altar v škop. kapeli, kar je stalo 2035 fl. Tekoče leto pa sta se napravila namesto dveh že čisto piravih stolov v presbiteriji iz l. 1656 nova krasno napravljena v gotičnem slogu in se je cerkveni tlak z brušenim kamenom dostavil in popravil, kar stane okoli 450 fl. K temu popravilu so darovali župljani blizo 1000 fl. cerkev sama 500 fl., umrli

kmet Juri Potočnik 200 fl., prevzv. knez in kneginja Hugo Windischgrätz 100 fl., konjiški tržani okoli 100 fl. In ta naša podružnica je zdaj res tako okusno popravljena, da si moramo samo želeči, naj bi skoraj včakali enako lepe župnijske cerkve, kajti če je za nas ponos podružnica sv. Barbara, je ob enem sramota, da je župnijska cerkev 10krat menj vredna od hčere svoje in vsak, kateri hčer vidi lepo napravljeno kakor nevesto za ženina svojega, mora želeči, da bi skorej v enakej krasoti vsaj, če ne lepšo gledal župnijsko cerkev, k temu pa nam Bog pomoz!

Iz Središča. (Velika svečanost.) Pri naši svečanosti dne 26. t. m. bodo sodelujoča pevska društva pela naslednje pesmi: 1. „Potočnica“, zbor od Gjüre Eisenhutha, poje „Vila“ s spremljevanjem godbe. 2. „Davorija“, zbor od Vallingerja, poje rad. pevsko društvo. 3. „Ustaj rode“, od Gjüre Eisenhutha, zbor, poje „Vila“. 4. „Veselo“, zbor od F. Trišlerja, poje rad. pevsko društvo. 5. „Pozdrav“, mešani zbor od dr. G. Ipavca, poje pevsko društvo Ormoškega okraja. 6. „Popotnica Lire“, zbor od I. pl. Zajca, poje „Vila“. 7. „Brate mili“, zbor od J. Puchlyja, poje rad. pevsko društvo. 8. „Nazaj v planinski raj“, mešani zbor od A. Nedveda, poje pevsko društvo Ormoškega okraja. 9. „Hrvaticam“, zbor z bariton-solo od I. pl. Zajca, poje „Vila“. 10. „Zrinjska Frankopanka“, zbor od I. pl. Zajca, poje „Vila“ in rad. pevsko društvo s spremljevanjem godbe. Zbrano občinstvo pozdravi gospod župan Kočever, slavnostni govor ima tržan g. Kolarič, govor o Središču in njegovi zgodovini povodom 400-letnega potrjenja njegovih pravic pa č. g. Slekovec, župnik iz sv. Marka. Svečano sv. mašo služi rojen Središčan, prečast. gosp. kanonik Herg iz Maribora. Ob 12. uri popoldan pa bo Središki požarni brambovec Fran Lah po zastopniku okr. glavarstva Ptuj-skega g. Supančič-u dekoriran s srebrnim zaslužnim križcem. Ker se je Središče svojih trških pravic zmiraj za blagor našega naroda posluževalo, želimo iz srca, da se te svečanosti vdeleži prav mnogo občinstva ne samo iz bližnjih občin ampak tudi iz sosednjih mest in trgov. Tedaj na svidanjé.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Okoli srede meseca oktobra snide se drž. zbor ter dobi koj s kraja načrt nove vojaške postave v razpravo. Kaka da bode ta postava, to pa še ni znano. — Gledé ministra za uk in bogočastje premeljuje se po listih v eno mer vprašanje, ali pojde ali ostane še dalje na svojem mestu. Kolikor mi sodimo, ni še g. ministru dotekla ura. — V ponedeljek, dne 20. avgusta nastopil je Jurij vitez Schönerer svojo kazen in bile so vsled tega male

rabuke na Dunaji. Njegovi privrženci so vpili: „Hoch Schönerer“, redarji pa so jih za to zapirali. — Nemški konservativec Kaltenegger, dež. poslanec za kmečko volilno skupino Fürstenfeld, imel je v nedeljo dne 19. avgusta volilni shod v Stalhofnu ter je krepko povdarjal svojim volilcem, da se drži on in njegovi nemški tovariši tudi naprej edino konservativnih načel ter upa, da jim bode mogoče po njih poslej še več storiti za kmečko ljudstvo. Daj Bog! — Drž. poslanec za Velikovski okraj Lax, je odložil svoje poslanstvo in je sedaj celo mogoče, da bode njegov naslednik vrli župnik Gr. Einspieler. Tega se boje tudi vsi koroški nemškutarji in z njimi vsi, ki vleko jarem nemškega liberalizma. — Slavnost 40letnice vladanja previtlega cesarja v Brnci je bila jako lepa in tega ne morejo vtajiti celo zagrizeni koroški nemškutarji, da se slov. ljudstvo čedalje bolj otresa tujega jarma. — Fzm. Schönfeld, po veljnik 3. vojnega kora v Gradci, prišel je v Ljubljano, da si ogleda tamošnje vojaštvo in vojaške vaje pri Logatci. Od ondot pelje se v Celovec. — „Slov. podporno društvo“ v Gorici še ni dobilo dovoljenja za blagoslovljenje svoje zastave. To je zares čudno! — „Edinost“ slov. list v Trstu, je v 66. številki tako dopadla drž. pravdniku, da je vso pridržal za se, uredništvo pa je priredilo za svoje bralce drugo izdajo. — Volitev volilnih mož v Koperskem okraju, kjer je bilo voljenih 212 narodnih in 23 italijanskih volilnih mož, kaže, da nima italijanstvo v tistem okraju nič več moči. — Hrvaški ban, grof Khuen-Hedervary, je prišel na Dunaj ter se pogovarjal z drž. ministroma Kalnoky in Kalnay. — Ogerski minister za uk in bogočastje, Trefort, je na smrt zbolel. More biti se ga usmili smrt ter ga reši iz prepira, v katerem je bil s kardinalom Simorjem za voljo katol. učiteljskega. Minister v njem ni bil „na vrhu“.

Vunanje države. Sv. Oče so ustanovili nov red v spomin svoje zlate maše. Ta red bode ali iz srebra ali tudi iz zlata in srebra. — Italijanski predsednik ministerstva, Crispi, biva sedaj, ko to pišemo, menda že pri Bismarku v Friedrichsruhe. Kar bota ta moža med seboj stuhtala, ne bode nič kaj dobro. — Portugalski kralj in kraljica sta bila te dni v Ischlu pri našem svetlem cesarju. Z njima je bil tudi kraljevič in pravi se, da pomeni ta prihod neko veselo spremembo v ces. rodbini. — General Boulanger je zopet na vrhu, kajti voljen je v treh volilnih okrajih ob enem v drž. zbor. Kakor se vidi, ima mož vendar le pristašev, ki ne držijo rok križem. — Med uporne delalce se vrača polagoma mir ter jih dela v Parizu že večina v prejšnjih krajih. — V Angliji prihaja vlada do spoznanja, da imajo sicer veliko bojnih ladij a za vojsko, če pride kedaj do nje na morji, še vse premalo. Treba bode tedaj no-

vih ladij. — Mladi nemški cesar kaže posebno ljubezen do vojakov ter rad izreče, da stoji nje govo zaupanje najbolj na vojakihi. V Rusiji pa menimo, da ni veliko dosegel. — Rusija gleda z bistrim očesom na tujce, ki bivajo v Rusiji, posebno poljski. Njim pač menda ne zaupa veliko. — Srbska kraljica, Natalija, ne sme v Beligrad ter jo zastopa pri obravnavi pred konsistorijem le nje zastopnik. Kraljica pa ugovarja, češ, da je to zoper postave. — V vrsti turških vojakov je mnogo nemških častnikov, sedaj pa jih kliče Nemčija nazaj in radovedni svet se vpraša, zakaj da to dela. — Turčija v resnici ni voljna priznati Italiji. Da si ta prilasti Masavo ob Rdečem morji. Za njo pa stoji bojda Francija in kakor se zatrjuje, tudi Rusija. Vrh v vsega pa je nek glavar roparjev, ime mu je Debeb, napadel baši-bozuke italijanske ter je petero italijanskih častnikov ondi ubil. — V Aziji se pripravlja vojska med Tibetčani in Kitajci in je govorica, da tiči Rusija za Tibetčani. — V Braziliji, v južni Ameriki, so odpravili, kakor smo mi že poročali, sužništvo in vlada bi sedaj rada da pride iz Evrope, iz Italije še posebej tje delalcev. No Italija ima tacihi že na izbiranje, toda ljudem se ne ljubi iti tje — umirat. Podnebje je namreč sila nevarno za ljudi iz Evrope.

Za poduk in kratek čas.

Zlatomešnik sv. oče Leon XIII. in slov. rimski romarji.

(Dalje.)

Bilo je v nedeljo. Trebalo je se nekoliko olikati in pomladiti, v spomladi vse hitreje raste in tudi baruse. Brivec je hotel marsikaj iz mene poizvedeti, in moral sem mu odgovarjati, da si mi laščina ravno ne teče. Vendar brivec tega ni dal veljati, marveč me je pohvalil, da govorim „molto bene“, prav dobro. Toda toliko pameti že imam, da sem občutil, da Lahova pohvala ni merila na moj laški jezik, ampak na mojo slovensko mošnjo, da se jej prikupi.

Danes sem meševal v cerkvi sv. Marcela, ki mi je bila najbolj na roke. Na istem mestu so nekdanj Rimljani imeli zverinjak, v katerem je sv. papež in mučenec Marcel zverino varoval in krmil, ko so ga bili vjeli. Po sv. meši mi dober angelj prinese misel, da imajo Hrvati danes skorej gotovo službo božjo pri sv. Klementu, na grebu slovanskega apostola sv. Cirila. Takoj stopim na ulico in vzdignem kazalec, kar je v Rimu znamenje, da se hočem peljati. Bil sem res srečen. Ko namreč stopim v cerkev sv. Klementa, je ravno škof Strossmayer stopil na leco. Govoril je z mladeniško navdušenostjo in tako lepo, kakor zna samo